

Asia: VN/11304/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi vuoden 2026 tuloveroasteikosta sekä tuloverolain ja verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

LAUSUNTO

Helsinki 13.6.2025

Valtiovarainministeriölle

Viite: VN/11304/2024

Asia: Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi vuoden 2026 tuloveroasteikosta sekä tuloverolain ja veromenettelystä annetun lain muuttamisesta.

Psoriasisliitto ry

Psoriasisliitto on potilas-, kansanterveys- ja asiantuntijajärjestö, joka tarjoaa iho- ja nivelpsoriasikseen sairastuneille ja heidän läheisilleen tietoa ja tukea. Lisäksi liitto edistää psoriasista sairastavien oikeuksien toteutumista. Psoriasisliittoon kuuluu noin 11 000 jäsentä eri puolilla Suomea toimivien paikallisyhdistysten kautta. www.psori.fi

Mikä on psoriasis?

Psoriasis (psoriaasi, psori) on tulehduksellinen, koko kehon pitkäaikaissairaus, joka aiheuttaa iho- ja niveloireita sekä altistaa monille muille sairauksille, kuten sydän- ja verisuonisairaudet, diabetes, tulehdukselliset suolistosairaudet ja masennus. Alttiutta psoriasikseen periytyy. Suomessa psoriasista sairastaa noin kaksi prosenttia väestöstä eli 100 000 ihmistä. Psoriasis ei tartu.

Sonja Bäckman

toiminnanjohtaja

Psoriasisliiton lausunto:

Psoriasisliitto kiittää mahdollisuudesta lausua valtiovarainministeriön laatimasta luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi vuoden 2026 tuloveroasteikosta sekä tuloverolain ja veromenettelystä annetun lain muuttamisesta. Lausuntomme kohdistuu ainoastaan lahjoitusvähennystä koskeviin säännöksiin ehdotettuihin tuloverolain muutoksiin.

Tavoitteena lahjoitusvähennyksen laajentamisessa on kannustaa yksityishenkilöitä ja yhteisöjä lisäämään lahjoituksia, mikä parantaisi järjestöjen mahdollisuuksia hankkia lisää yksityistä rahoitusta.

Tavoite on erittäin kannatettava, erityisesti tässä tilanteessa, jossa Suomen hallitus on leikannut kansalaisjärjestöjen terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen valtionavustuksia rajusti. Järjestöjen mahdollisuudet tukea ja edistää ihmisten hyvinvointia ja terveyttä, erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien tai muuten pitkäaikaisen tuen tarpeessa olevien, ovat selvästi heikentyneet, ja heikentyvät edelleenkin, kun järjestöjen toimintaan kohdistuvia avustuksia leikataan yli kolmanneksella vuoteen 2027 mennessä (verrattuna vuoden 2024 avustustasoon).

Psoriasisliitto haluaa nostaa esille seuraavat asiat:

- Lahjoitusvähennyksen laajennus sulkee ulkopuolelle suurimman osan sosiaali- ja terveysjärjestöistä. Pidämme tätä epäoikeudenmukaisena.
- Tulkinnat lahjoitusvähennykseen oikeuttavista tarkoituksista tulisi olla niin yksiselitteiset ja selkeät, että käytännössä järjestöjen kohtelu toteutuu yhdenvertaisena.
- Lahjansaajille ei tulisi osoittaa velvollisuutta tunnistaa ja ilmoittaa Verohallinnolle lahjanantajien tiedot. Tämä lisää kohtuuttoman paljon hallinnollista työtä.

Lahjoitusvähennyksen laajennus sulkee ulkopuolelle suurimman osan sosiaali- ja terveysjärjestöistä

Kansalaiset järjestävät yhdistyksissä omaehtoista toimintaa yhteisten tavoitteiden ja yhteisen hyvän edistämiseksi. Toiminnan muotona se perustuu vapaaehtoisuuteen ja osallistuvuuteen. Toimiakseen koordinoitusti ja tavoitteellisesti vapaaehtoiset tarvitsevat kuitenkin ammattilaisten apua, jota he saavat järjestöiltä. Leikkaamalla järjestöjen rahoitusta hallitus leikkaa samalla vapaaehtoistoiminnan mahdollisuuksia. Kun vertaa hallituksen kansalaisjärjestöjen valtionavustuksiin kohdistamiin

leikkauksiin ja niistä aiheutuneeseen vahinkoon, esitetyt toimenpiteet järjestöjen yksityisrahoituksen lisäämiseksi ovat täysin riittämättömiä.

Vähennyskelpoisia olisivat vain rahalahjoitukset, jotka on tehty tiedettä, taidetta, suomalaisen kulttuuriperinnön säilyttämistä, nuorisotyötä tai -toimintaa, liikuntaa, urheilua tai lasten asemaa tukevaan tai edistävään tarkoitukseen 57 a §:ssä tarkoitettulle Verohallinnon nimeämälle yhdistykselle tai säätiölle.

Psoriasisliitto katsoo, että lahjoitusvähennykseen oikeuttavia lahjoitustarkoituksia on laajennettava esitetystä. On lähes mahdotonta nähdä hyväksyttyjä perusteluja sille, miksi esimerkiksi liikuntaa tai nuorisotyötä edistävään tarkoitukseen tehdyt lahjoitukset oikeuttavat lahjoitusvähennykseen, mutta esimerkiksi pitkäaikaissairaiden, ikäihmisten tai mielenterveysongelmista kärsivien parissa tehtävä järjestötyö ei olisi lahjoitusvähennyksen arvoista työtä. Selkeätä olisi, että lahjoitusvähennykseen oikeuttavien lahjoitusten saajajoukko laajennettaisiin koskemaan kaikkia yhdistyksiä ja säätiöitä, joilla on rahankeräyslain mukainen rahankeräyslupa. Tämä myös vähentäisi viranomaisille aiheutuvaa valvontatyötä. Lisäksi Poliisihallituksessa on jo olemassa kattava asiantuntemus siitä yleishyödyllisestä työstä, jota kansalaisyhteiskunta tekee ja mihin järjestöt käyttävät niille tehtyjä lahjoituksia.

Toimintakertomusta ei tulisi vaatia lahjoitusvähennystä koskevissa säännöksissä

Vain hyvin harvoilla yhdistyksillä on velvollisuus laatia toimintakertomus muun lain nojalla. Siksi sitä ei tulisi vaatia myöskään lahjoitusvähennystä koskevissa säännöksissä.

Myös lahjansaajien velvollisuudesta tunnistaa ja ilmoittaa Verohallinnolle lahjanantajien tiedot tulee luopua. Tunnistus- ja ilmoitusvelvollisuus lisäisi entisestään merkittävästi järjestöissä tehtävää hallinnollista työtä. Se myös aiheuttaisi sen, että ihmisten ja yhteisöjen halukkuus lahjoittaa vähenisi. Siksi katsomme, että lahjoitusten verovalvonnan pitäisi ensisijaisesti kohdistua lahjoituksenantajien veroilmoituksiin.

Bäckman Sonja
Psoriasisliitto ry